

KILPAILUOHJELMA

AVOIN KILPAILU SUOMEN PUNAINEN RISTI 150 VUOTTA - JUHLARAHAN TAITEELLISESTA SUUNNITTELUSTA, 9.3.–29.5.2026

1. Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Valtiovarainministeriön asettama juhlarahalautakunta järjestää avoimen suunnittelukilpailun *Suomen Punainen Risti 150 vuotta* -juhlarahan taiteellisesta suunnittelusta. Aiheesta lyödään nimellisarvoltaan 100 euron kultainen juhlaraha vuonna 2027.

Juhlarahalla halutaan nostaa esille Suomen Punaisen Ristin merkitys yhtenä Suomen suurimmista yleishyödyllisistä humanitäarisistä järjestöistä. Suomen Punainen Risti auttaa haavoittuvassa asemassa olevia kriisien ja onnettomuuksien keskellä niin kotimaassa kuin ulkomailla ja kannustaa ihmisiä pitämään huolta toisistaan ja turvallisuudestaan sekä asettumaan heikomman puolelle.

1.2. Kilpailun aikataulu

Kilpailu alkaa **ma 9.3.2026** ja päättyy **pe 29.5.2026**

Kilpailuohjelma on hyväksytty Suomen Taiteilijaseurassa 27.2.2026 ja on nähtävissä Suomen Taiteilijaseuran internetsivulla.

1.3. Osallistujat

Suunnittelukilpailuun voivat osallistua kaikki Suomessa asuvat ammattimaisesti toimivat kuvataiteilijat ja ulkomailla asuvat ammattimaisesti toimivat kuvataiteilijat, joilla on Suomen kansalaisuus.

1.4. Arvosteluperusteet

Kilpailun arvostelussa kiinnitetään huomiota ehdotusten taiteelliseen laatuun, aiheen- ja ajanmukaisuuteen sekä toteutuskelpoisuuteen. Teosten tulee olla tekijänsä itsenäisiä taideteoksia.

Vaikka juhlarahojen aiheet useimmiten juontavat historiasta, juhlarahat ovat oman aikansa tuotteita.

1.5. Palkinnot

Kilpailussa jaetaan seuraavat palkinnot:

- Ensimmäinen palkinto, toteutettava työ: 8 000 euroa
- Toinen palkinto: 3 000 euroa
- Kolmas palkinto: 2 000 euroa

Palkinnot ovat verovapaita.¹

Palkintolautakunta voi yksimielisellä päätöksellä jakaa yhteenlasketun palkintosumman toisinkin.

Palkintolautakunta voi jättää palkintoja jakamatta tilanteessa, jossa kilpailuohjelman mukaisia ja sen laatuvaatimukset täyttäviä kilpailuehdotuksia ei ole saapunut riittävää määrää.

Kilpailun järjestäjä päättää teoksen tilaamisesta. Kilpailun järjestäjä voi myös päättää olla tekemättä tilausta.

Mikäli suunnittelija ei täytä kohdan 3.2. "Muut ehdot ja tekijänoikeudet" velvoitteita tai suunniteltu työ tämän kilpailun sääntöjä, juhlarahalautakunta voi periä palkintosumman takaisin ja päättää toteutettavasta työstä erikseen.

1) Mikäli suunnittelijalla on toiminimi sekä YEL-vakuutus, eläkevakuutusmaksut ovat kunnossa. Mikäli suunnittelijalla ei ole YEL-vakuutusta, vähentää Valtiovarainministeriö voimassa olevien eläkevakuutussäännösten mukaisesti palkinnosta julkisten alojen eläkemaksun (JuEL-maksu): <https://urly.fi/3M2E>

1.6. Palkintolautakunta

Palkintolautakunnan muodostavat seuraavat henkilöt:

Juhlarahalautakunta:

Saara Karhunen, amanuenssi, Kiasma (puheenjohtaja)

Juha Halonen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö (varapuheenjohtaja)

Paula Hohti, professori, Aalto-yliopisto

Reetta Hänninen, tutkijatohtori, Helsingin yliopisto
Jussi Kangas, toimistopäällikkö, Suomen Pankki
Tuomas Sukselainen, VTT

Sakari Kannosto – Suomen Taiteilijaseuran nimeämä edustaja

Palkintolautakunta käyttää juhlarahan toimittajan (rahan lyöjä) edustajaa ja/tai erillistä asiantuntijaa rahan toteutettavuuden teknisenä asiantuntijana.

Palkintolautakunnan sihteerinä toimii Elina Hämäläinen valtion taideteostoimikunnasta. Sihteeri ei osallistu päätöksentekoon.

2. KILPAILUTEHTÄVÄ

Juhlarahat ovat keräilyesineitä, jotka välittävät suomalaiselle yhteiskunnalle ja valtiolle tärkeitä arvoja. Juhlarahojen aiheiden tulee pääsääntöisesti kattaa laajempia yhteiskunnallisia ja kulttuurisia ulottuvuuksia, vaikka kyse olisikin yksittäisten henkilöiden, tapahtumien tai ilmiöiden muistamisesta. Suomessa on lyöty ja laskettu liikkeeseen juhlarahoja vuodesta 1951 lähtien, jolloin julkaistiin Helsingin olympiakisojen juhlaraha.

Jokaisesta suomalaisesta juhlarahasta julkaistaan asetus. Asetuksen myötä juhlarahat saavat virallisen asemansa ja nimellisarvonsa, mikä tekee kaikista juhlarahoista laillisia maksuvälineitä Suomessa. Juhlarahojen myyntihinnat ovat yleensä korkeampia kuin niiden nimellisarvot. Vaikka juhlarahat ovat laillisia maksuvälineitä, ne eivät ole käyttörahoja eikä niitä siten ole tarkoitettu käytettäväksi maksuliikenteessä.

2.1. Juhlarahan kuvaus

Juhlaraha on nimellisarvoltaan 100 euroa, ja se lyödään Au917 kultaseoksesta. Rahan halkaisija on 22 mm, siinä on kulutusreuna ja sileä ulkoreuna.

2.2. Juhlarahan aihe

2.2.1.

Suomen Punainen Risti on perustettu vuonna 1877. Suomen Punaisen Ristin tehtävät perustuvat lakiin (238/2000) ja asetukseen (827/2017).

Kansainvälisesti Punaisen Ristin asema perustuu sodan uhrien suojelemiseksi solmittuihin neljään Geneven yleissopimukseen (1949) sekä lisäpöytäkirjoihin

(1977 ja 2005). Järjestön toimintaa ohjaavat seitsemän periaatetta: inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, vapaaehtoisuus, riippumattomuus, yleismaailmallisuus ja ykseys.

Paikallisosastojensa myötä Suomen Punainen Risti on läsnä koko maassa, ihmisten keskellä, yhteisöissä. Järjestön toiminnan keskiössä on vahva paikallinen vapaaehtoistoimintaan perustuva valmius, ja Suomen Punaisen Ristin apu tavoittaa erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevat. Järjestön erityisenä tehtävänä on tukea viranomaisia ihmisten auttamiseksi.

Suomen Punainen Risti on ollut merkittävä auttaja kansainvälisesti aina perustamisestaan lähtien. Järjestö osallistuu kansainväliseen auttamistyöhön muiden Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansallisten yhdistysten, Punaisen Ristin kansainvälisen liiton ja Punaisen Ristin kansainvälisen komitean kanssa. Katastrofirahasto mahdollistaa nopean avun sinne, missä sitä tarvitaan. Suomalaisia avustustyöntekijöitä työskentelee useissa maissa. Järjestön tehtävänä on myös tehdä tunnetuksi humanitaarista oikeutta.

Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeeseen kuuluu 191 kansallista yhdistystä, ja yhteensä niissä on yli 17 miljoonaa vapaaehtoista ympäri maailman. Kyseessä on maailman suurin humanitaarinen liike, jonka tehtävä on kaikissa olosuhteissa lievittää kärsimystä ja suojella elämää ja ihmisarvoa.

Lähde: Suomen Punaisen Ristin välittämä teksti kilpailuohjelmaan.

2.2.2

Suomen Punainen Risti (tämän jälkeen SPR) on kansainvälisen järjestön kansallinen jäsenjärjestö, jota on sekä vastannut ilmeiseen kysyntään että luonut uusia toimintamalleja. Se ei ole ainoastaan reaktiivinen vaan myös proaktiivinen toimija, jolla on vahva rooli kansallisten toimintamallien tuottajana sen toiminnan eri alueilla ja kriisialueiden toiminnallisena tukirakenteena.

Suomen kansalaisia ja Suomessa asuvia henkilöitä tavoittavana järjestönä erityisesti ensiapukurssien rooli takaisin elämään pelastamisen välineenä on ollut suomalaisia yhteisöjä rakentavaa. Ensiaputaidot vertautuvat Suomessa uima- ja suunnistustaitojen kaltaisiin suomalaisten perustaitoihin. Kansallisesti on myös merkityksellistä SPR:n poikkeuksellinen rooli veripalvelun tuottajana. Verenuovutus tuntemattomalle annettuna lahjana puhuttelee suomalaisia.

Ruoka-aputoiminta ja tavaroiden kierrättäminen ovat olleet tärkeä osa kaikkein haavoittuvammassa asemassa olevien suomalaisten tukemista 1990-luvulta eteenpäin. Monikulttuurisen Suomen rakentaminen on myös ollut tärkeä osa 2000-luvun SPR:n toimintaa, jonka ytimessä on vastaanotto-

keskusten ohella myös monikulttuurisuuteen liittyvien erilaisten jännitteiden purkaminen ja yhteistyön edellytysten rakentaminen.

SPR:n kansainvälisestä toiminnasta tulee useimmille ensimmäisenä mieleen varmaankin pakolaisleirit ja kenttäsairaalat, mutta yhtä olennaista on elintarviketuen ja muiden selviytymisen kannalta välttämättömien tavaroiden ja palvelujen kerääminen, kuljettaminen ja jakaminen.

Punaisen Ristin (ja sen sisarjärjestön Punaisen Puolikuun) toiminta on kriisialueilla auttamiseen keskittyvää ja osapuoliin nähden puolueetonta. Samoin kuin YK:n toiminta, myös PR:n toiminta kuitenkin tulkitaan usein vastapuolen tai jonkun osapuolen tukemiseksi. Tämä konkretisoituu muun muassa Israelin ja palestiinalaisten välisissä jännitteissä mutta ei ole tuntematon muuallakaan.

Avustajien ja avustettavien etnisten ja rodullisten taustojen välillä olevat erot eivät ole ongelmattomia kaikissa tapauksissa, ei varsinkaan, jos auttaminen visualisoituu valkoihoisten muille etnisille tai rodullistetuille ryhmille annettuna apuna. Usein tähän kuvastoon sisältyvään auttamissuhteeseen liittyy myös valtasuhde, jossa autettava on kuvassa auttajaa matalammalla.

Yleisemmin ei ole tavatonta, että kotimaanapu ja kansainvälinen apu asetetaan vastakkain, vaikka niiden toimintaperiaatteet ovat erilaisia. Tätä ei voitane tässä yhteydessä välttää. Juhlaraha on toisaalta myös mahdollisuus näihin toimintatasoihin liittyvien yhteisten nimittäjien kartoittamiseen ja esiin nostamiseen.

Lähde: Tampereen yliopiston sosiaali- ja terveystieteiden professori, VTT Juho Saaren asiantuntijalausunto, joka kokonaisuudessaan luettavissa kts. **Liite 3**.

3. KILPAILUTEKNISET TIEDOT

3.1. Suunnittelukilpailun säännöt

Kilpailussa noudatetaan tätä kilpailuohjelmaa, joka pohjautuu soveltuvin osin Suomen Taiteilijaseuran kuvataidekilpailujen sääntöihin. Mahdollisissa ristiriitatilanteissa noudatetaan tätä asiakirjaa.

Osallistuessaan kilpailuun suunnittelija samalla hyväksyy tämän kilpailuohjelman säännöt.

3.2. Kilpailuehdotusten sisältövaatimukset

Tullakseen kilpailussa huomioonotetuksi tulee kilpailuehdotukseen sisältyä seuraavat aineistot:

- Huolellisesti viimeistellyt mallit rahan kummastakin puolesta erikseen (mallien halkaisija 200 mm)
- Lyhyt kirjallinen selostus kilpailuehdotuksen kuva-aiheesta

Mallit voidaan toteuttaa joko kipsivaluina tai 3D-tulosteina muovista. Mallit tulee olla tehty kestävästä materiaalista, jonka tulee olla mattapintaista sekä väriltään valkoista.

Mallien on oltava kilpailuohjelmassa esitettyjen mittojen mukaisia sekä huomioida tekniset vaatimukset (Kts. **Liite 1**).

Lisäksi suunnittelijan tulee ottaa huomioon juhlarahan pieni kuvapinta kuva-aiheen ja tekstien suunnittelussa.

Jos kilpailumallit toteutetaan 3D-tulosteena, sitoutuu suunnittelija kilpailun voittaessaan toimittamaan juhlarahatoimikunnalle viipymättä 3D-malleista niiden 1:1 3D STL-tiedostot. Tiedostoja hyödynnetään kohdassa 3.2. "Muut ehdot ja tekijänoikeudet" edellytettävässä juhlarahan viimeistelyssä.

Rahassa on oltava seuraavat yksityiskohdat:

- vuosiluku "2027"
- arvomerkintä "100 €"
- teksti "Suomi Finland"
- teksti "SPR FRK 150"
- juhlarahan mallissa halkaisijaltaan 12 mm kokoinen ympyrä rahan lyöjän logoa varten
- taiteilijan sukunimen alkukirjain, jonka mallissa tulee olla "A" anonymiteetin vuoksi

Suunnittelijoiden on huomioitava, että punainen risti on kansainvälisesti ja Suomessa lailla suojeltu tunnusmerkki, jonka käyttöön liittyy rajoituksia. Designissa mahdollisesti käytettävä risti ei saa olla tulkittavissa Suomen Punaisen Ristin graafiseksi tunnuksiksi tai aiheuttaa mielikuvaa, että kyseessä olisi Suomen Punaisen Ristin oma tuote. Suunnittelijat saavat käyttää ristiä

designissaan, mutta sen on oltava tällöin kolikon kuva-aihetta kunnioittavasti täydentävä elementti. Ristin on oltava monokromaattinen.

Halutessaan suunnittelija voi hyödyntää muita tekstejä rahan kuva-aiheessa. Kaikki juhlarahassa esiintyvät tekstit tulee olla sekä suomeksi että ruotsiksi.

Euroopan unionin neuvoston päätösten (Collector coins – Council conclusions 5.XI.2002) mukaisesti juhlarahoissa ei saa käyttää kuvia, jotka ovat samankaltaisia kuin euromääräisissä käyttörahoissa.

Mikäli juhlarahan kuva-aiheena on ihmishahmo, tulisi tämän kuvata ihmisyyttä pikemmin kuin tunnistettavaa yksilöä. Juhlarahoissa ei tulisi käyttää kuva-aiheena tunnistettavia henkilöitä, ellei juhlarahan aihe nimenomaisesti liity tiettyyn henkilöön.

3.2. Muut säännöt ja tekijänoikeudet

Kilpailija voi jättää eri nimimerkeillä vaihtoehtoisia ehdotuksia. Kilpailija ei saa kilpailun ollessa käynnissä julkistaa tai levittää ehdotustaan millään medialla.

Kilpailuehdotukset tai niiden osat eivät saa olla aikaisemmin julkistettuja. Jos kilpailuehdotuksessa tai sen osassa käytetään aiheena tekijänoikeudenalaisia teoksia (kuten fontteja) tai niiden osia, tulee kilpailuehdotukseen liittää selvitys käytettyjen teosten tai niiden osien alkuperästä sekä yksityiskohtainen todistus siitä, että teosten tai niiden osien käytöstä on kirjallinen lupa niin, että se mahdollistaa tähän kilpailuun osallistumisen sekä immateriaalioikeuksien luovutuksen liitteenä olevan sopimuksen, "Sopimus juhla- ja erikoisrahojen tekijänoikeuksien luovuttamisesta", mukaisesti.

Ehdotukseen tulisi myös liittää kaikki suunnitteluprosessissa käytetyt valokuvat, jotka esittävät henkilöitä, sekä selvitys näiden valokuvien alkuperästä. Kilpailuehdotuksen tekijä vastaa itse mahdollisista tekijänoikeusmaksuista.

Se tekijä, jonka ehdotus valitaan toteutettavaksi, sitoutuu viimeistelemään mallit rahan lyöntivaatimusten mukaisiksi yhdessä rahan toimittajan (rahan lyöjä) kanssa sekä luovuttamaan mallit ja ehdotukseen liittyvät taloudelliset tekijänoikeudet valtiolle. Suunnittelija solmii erillisen, **liitteen 2** mukaisen, sopimuksen valtiovarainministeriön kanssa taloudellisten tekijänoikeuksien siirtymisestä valtiolle. Teoksen moraaliset oikeudet säilyvät suunnittelijalla. Suunnittelija hyväksyy myös toimittamaan yhteistyössä rahan toimittajan

kanssa valtiovarainministeriölle lopullisen version asetuskuvasta, joka vastaa lyötävän juhlarahan kuva-aihetta.

Palkittujen kilpailutöiden, joita ei valita toteutettavaksi, tekijänoikeudet säilyvät taiteilijalla, mutta valtiovarainministeriö saa rinnakkaisen käyttöoikeuden 1) tekijänoikeuslaissa määriteltujen arkistoille- ja museoille annettujen oikeuksien mukaisesti; 2) asettaa itse yleisön nähtäväksi tai lainata näyttelyn järjestäjille kilpailuehdotukset näyttelyssä yleisön nähtäville saatettaviksi; ja/tai 3) luovuttaa kilpailuehdotukset soveltuvan arkiston tai museon kokoelmaan edellä 2) ja 3) määritellyin tavoin.

3.3. Kilpailusalaisuus

Kilpailuehdotukset on varustettava nimimerkillä ja mukaan on liitettävä samalla tunnuksella varustettu suljettu kirjekuori, joka sisältää tekijän yhteystiedot (nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite).

Kilpailuehdotuksessa ei saa olla tekijän tai työryhmän nimeä eikä näihin viittaavaa muuta merkintää.

3.4. Kilpailua koskevat kysymykset

Kilpailuohjelmaa tai -ehdotuksia koskevia lisäkysymyksiä voi esittää kilpailun välityshenkilölle, Suomen Taiteilijaseuran hallintokoordinaattorille, Laura Salo, laura.salo@artists.fi

Kysymykset on esitettävä **17.4.2026** mennessä. Saapuneet kysymykset vastauksineen ovat kaikkien nähtävillä **24.4.2026** mennessä internet-soitteessa <https://www.artists.fi/fi/ajankohtaista/ilmoitustaulu#taidekilpailut>.

Lisätietoja kilpailun käytännön asioista antaa kilpailusihteeri, Elina Hämäläinen, elina.hamalainen@kansallisgalleria.fi, puh. 050-5780 771

3.5. Sisäänjätö

Kilpailuaika päättyy **perjantaina 29.5.2026 klo 17:30**, johon mennessä kilpailuehdotukset on toimitettava Sinebrychoffin taidemuseoon, Bulevardi 40, 00120 Helsinki.

Työt voi toimittaa joko postitse tai tuoda paikan päälle Sinebrychoffin taidemuseon turvavalvomoon (HUOM: sisäänkäynti rakennuksen vasemmalta puolelta, Southpark-ravintolaa vastapäätä, puh. 0294 500 465). Kilpailuehdotuksia otetaan vastaan arkipäivisin klo 8:00-17:30.

Mikäli ehdotukset toimitetaan postitse, tulee ehdotus toimittaa perillekantona Sinebrychoffin taidemuseoon. Paketteja ei noudeta Postin toimipisteistä.

Ehdotukset tulee toimittaa hyvin suljetuissa paketeissa, ja olla osoitettuna kilpailusihteerille: Elina Hämäläinen, valtion taideteostoimikunta.

3.6. Kilpailuehdotusten käyttöoikeus

Palkitsematta jääneitä kilpailutöitä säilytetään 2 kk kilpailun päättymisestä, jonka jälkeen ne automaattisesti hävitetään, mikäli kilpailijat eivät ole niitä noutaneet Sinebrychoffin taidemuseosta. Kilpailuehdotusten noutamisesta tulee sopia kilpailun päättymisen jälkeen etukäteen juhlarahalautakunnan sihteerin Elina Hämäläisen kanssa: elina.hamalainen@kansallisgalleria.fi

Palkitut kilpailutyöt siirtyvät valtiovarainministeriön omistukseen ja säilytetään juhlarahalautakunnan arkistossa kilpailun päättymisen jälkeen.

3.7 Henkilötietojen suoja

Kilpailuun osallistuneiden henkilötietoja kerätään kilpailijoilta itseltään EU:n ja kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti kilpailun ja sen ehtojen toteuttamiseksi. Henkilötietoja ei luovuteta kolmansille osapuolille ja käytetään muihin tarkoituksiin kuin kilpailun läpiviemiseen ja sen ehtojen toteuttamiseen. Henkilötiedot poistetaan, kun kilpailuprosessi on kokonaisuudessaan päättynyt, eikä henkilötiedoilla ole enää kilpailuun liittyvää tai lakisääteistä käyttötarvetta.

3.8. Tulosten julkistaminen

Tulos annetaan tiedoksi palkittujen ehdotusten tekijöille henkilökohtaisesti. Kilpailutuloksista tiedotetaan julkinentaide.fi -sivustolla. (<https://www.julkinentaide.fi/>).

Kilpailu ratkeaa **18.6.2026** mennessä.